

Vilka är begravda i Elias Fries grav?

Erik Fries mars 2017

Elias Magnus Fries och hans hustru Christina Wieslander fick åtta barn, varav två dog tidigt: Linnea vid fyra och Elias Petrus vid tjugofyra års ålder, 1846 resp 1858. Av de andra barnen var det bara Junia, som var yngst, som inte gifte sig och flyttade hemifrån. När Junia var 17 år dog hennes mamma (1862) och hon tog hand om sin pappa, som dog 1878. Elias Fries begravdes på det som idag kallas Uppsala Gamla kyrkogård, ett stenkast från Universitetsbiblioteket och Botaniska trädgården. På gravstenen står: Elias Fries född 1794 död 1878 Med maka och barn.

När jag blev vår förenings ordförande, blev jag också formell ”ägare” av Elias Fries grav. Jag fick då ett papper med kyrkans uppgifter om Elias Fries grav. Där stod att följande personer var begravda där: Elias Fries, Junia Fries samt A-H Didner (f. 1814 och d. 1881). (Dessa uppgifter är tillgängliga på sajten SvenskaGravar.se.) Enligt kyrkan finns alltså inte Elias Fries hustru Christina i den här graven, däremot en annan person, vars namn jag aldrig hört talas om. För att försöka reda ut de här konstigheterna vände jag mig till kyrkogårdsförvaltningen. Där förklarade de att uppgifterna var baserade på äldre förteckningar (gravböcker), som på 1990-talet hade digitaliserats och att gravböckerna nu förvaras på Landsarkivet i Uppsala. På Landsarkivet fann jag, tillsammans med en arkivarie, en samling lösa lappar och häften som tyvärr inte innehöll någon information om Elias Fries grav. Arkivarien bekräftade att svenska kyrkans registrering av gravars användning tidigare ofta varit mycket bristfällig.

Så vilka personer kan då finnas i den här graven, förutom Elias och Junia? Det är osannolikt att man 1878 satte upp en gravsten där man felaktigt angav att Elias maka skulle ligga begravd där. Förmodligen hade Christina, som dog sexton år före Elias, begravts på denna plats, men med en enklare gravsten, som vid Elias död ersattes med den som nu står där. Eventuellt hade också de båda barnen Linnea och Elias Petrus dessförinnan begravts där - sökning på Christina, Linnea och Elias Petrus på Uppsala kyrkogård ger dock inga träffar.

Vem är då A-H Didner, som anges vara född 1814 och död 1881? Jag har gått igenom förteckningen över dem som dött i Uppsala domkyrkoförsamling 1881 utan att hitta någon med det namnet. Men det finns skäl att tro att det har skett en förväxling av namn: enligt Tore Almén hade Elias Fries en trojänarinna som hette Antoinetta

Charlotta Malmberg (Friesens Lotta), som föddes 1814 och dog 1881 (dvs samma år som anges för A-H Didner) och ”som vilar i sitt husbondfolks grav” (Elias-Fries-släktens historia av Almén och Almén, 1945, sid 81). I 1881 års dödbok finns en person med det namnet och med födelseåret 1814.

(Ett annat tecken på oreda i kyrkans tidigare gravregister är att det enligt SvenskaGravar.se ska finnas ytterligare en person med det ovanliga namnet A-H Didner på Uppsala gamla kyrkogård: född 1814, död 1836 och begravd i Wästmanland-Dalarnas nations grav. Jag har förgäves sökt efter någon med det namnet i förteckningen över studenter för 1836.)